

Juan Ruiz ilk kez evlenme teklif ettiğinde henüz on bir yaşında, tahta göğüslü çiroz bir şeydim. Lastik bağından taşan kabarık saçlarım ve yerleri süpüren elbisemle yarı uykulu gezinirdim. İki haftada bir, hafta sonları, vakit gece yarısını devirir devirmez, Juan'la üç kardeşi evlilik çağındaki kızlara serenat yapmak üzere La Capital'den² gelir mahallede belirirdi. Buraya uğrayıp ben ve ablam Teresa'yla ilgilenen ilk adamlar onlar değildi.

Yıllar boyunca insanlar bana gayri ihtiyari gözlerini dikip bakardı. Ben diğer kızlardan farklıydım. Hiçbir cazibem yoktu. İnsanlar, yeşil gözlerim daha parlak ve daha değerliymiş gibi, tuhaf bir güzelliğim olduğunu söylerdi. Bu yüzden annem geleceğimi iyi planlamadığı takdirde, kahverengi gözlerini kent merkezindeki belediye binasının güvenlik görevlisi El Guardia'ya diken Teresa'dan bile daha kötü bir kaderim olur diye korkuyordu.

Tekrarı sonradan defalarca yaşanacak o ilk gece, Ruiz kardeşler üçlüsü otomobillerini toprak yola park edip sürü çobanları gibi babamın *colmadosunun*³ zilini çalmışlardı. Hava kapalıydı, mehtap da yoktu ve sokaklar alacakaranlıktı. O zamanlar elektrik bir kez kesildi mi on beş saate kadar gelmeyebilirdi. Zaman zaman tavuk hırsızlığı olurdu ve önceki yıl bizim ambar iki defa soyulmuştu. O yüzden, özellikle de Trujillo vurularak öldürüldükten sonra –Otuz bir yıl boyunca *El Jefe*'lik⁴ yaptıktan sonra ve kendi otomobili içinde!– her şeyi kilit altında tutardık. Bu cinayet, babamı epey keyiflendirmişti. Hayatı boyunca, Trujillo'nun “Öbür dünyada Tanrı, dünyada Trujillo” sloganı yazılı fotoğrafına bakmak zorunda kalmıştı. Kimse onun faniliğine gülmekten kendini alıkoyamamıştı. Tanrı bile ondan yaka silkmışti. Ama Trujillo'nun gidişi huzur da getirmemişti. Başkent kaosa sürüklendi. Muazzam bir karmaşa söz konusuydu. Kanun ya da düzenden söz etmek imkânsızdı. Tam bir çılgınlık hâkimdi. Büyük şehirden gelen ziyaretçiler göz altlarını işaretparmaklarıyla aşağı çekip bizi dikkatli olmamız için uyarırdı. Biz de gözümüzü dört açardık.

Babam elinde tüfeği, karanlığın içine doğru ateş etmeye hazır ilerlerken annem, Teresa ve ben evin yanında toplaşmıştık.

2) (İsp.) La Capital: Başkent (D.C.'nin başkenti Santo Domingo'dur). [ç.n.]

3) (İsp.) Bakkal dükkânı. [ç.n.]

4) (İsp.) Patron. [ç.n.]

Erkek kardeşlerim Yohnny'yle Lenny ve kuzenlerim Juanita'yla Betty o sırada uykudaydı.

Juan karanlığın içinden, "Biziz, biz" diye bağırdı. New York'a sık sık gidip ceplerini dolarlarla doldurup döndüklerinden Ruiz kardeşlerin kim olduğunu herkes bilirdi.

Juan'ın arkasındaki iki kardeşi çalgılarını havada sallayıp gü-lüşmüşlerdi.

Annem, "Gelin, bu tarafa doğru gelin" diye bağırdı. Çok geçmeden ön bahçemize oturup yerleştiler; New York'tan, politikadan, para ve tapulardan söz ettiler.

Juan evlenme teklif ettiğinde sarhoştu. "Evlen benimle. Seni Amerika'ya götüreceğim" diye ağzında yuvarlayıvermişti. Sallana sallana yanıma gelip beni ahşap çite dayamıştı. Kokan nefesiyle, "Bana evet de" diye ısrar ederken teri yüzüme damlıyordu.

Babam politikayla hiç ilgilenmezdi ve takım elbiseli adamlara güvenmemek gerektiğini bilirdi. Tüfeğini almaya gitti; annemse çenesini boynuna gömüp tüm dişlerini gösterdiği o kendine has gülüşüyle aralarına girip sonra da cilveli bir şekilde uzaklara baktı. Elini Juan'ın omzuna koyup onu plastik bahçe sandalyesine yönlendirerek alkolden nasiplerini iyice almış kardeşlerinin yanına oturttu.

Juan oturduğunda göğsü şişkin göbeğinin üzerine katlanmıştı. Çenesi, dudaklarının kenarları, yanakları, gözleri; hepsi sarkıktı, şu ünlü üzgün palyaço gibiydi. Birbirine sıkı sıkı kenetlediğim dizlerimi, orada keşfedilesi bir sır saklıyormuşum gibi dikizliyordu.

Üç kardeş birbirlerinden daha farklı olamazdı; anne babaları aynıydı ama yüzleri ve boyları bambaşkaydı. "Siz bir de César'ı görmelisiniz" demişti Hector. Juan'ın yanındalardı ve bir sahne grubunu andıran takımlar giymişlerdi. Gözleri kızarmıştı, bakışları donuktu. Hepsini de çalgılarına yaslanmıştı.

Juan, babamın dik bakışları yüzünden bir köşeye sinen Teresa'ya, "Bu şarkı senin için" dedi. Ama babamın gözleri aslında bana dönüktü. On üç yaşındaki Teresa yirmi yaşında gibi görünüyordu; güneş doğmadan önce çok hareketli bir bebek olarak doğmuştu. Eteğini, beklenti içinde, iki yana sallıyordu. Bunlar El Guardia, onun son kurtuluş şansını mahvetmeden önce olmuştu. En büyükleri Ramón gitarın teline dokundu; Juan da yerlerini aldıklarından emin olmak istercesine kardeşlerine bir göz atıp gerçek bir şovmen edasıyla doğruldu, keskin bir dönüş yaptı ve işte oradaydık.

Bésame, bésame mucho...

Şarkıyı içimi dolduran alçak ve doyurucu bir sesle söyledi. Bir buzdağı eriyordu sanki. Sesi karanlık göğün altında ve gecenin sessizliğinde daha bir güçlüydü. Dinlemek için gözlerimi kapadım. Bu duyduğum da neydi? Çektiği acılar mı? Özlemler mi? Ya da tutkuları? Belki de hepsiydi.

*Como si fuera esta noche la última vez
Bésame, bésame mucho,
Que tengo miedo a perderte, perderte después...⁵*

Bitirince, annemle Teresa alkışlamak için ayaklandılar. Dağınk bir alkışlamaydı. Teresa, Juan'ın şarkıyı bana söylediğinden habersiz, "Bir daha! Bir daha!" demişti.

O zaman anladım ki bir gün ayaklarımın altındaki toprak yarılacak ve Juan beni alıp götürecekti. Gözyaşları belirdi. Nasıl, ne zaman bilmiyordum, ama yırtıcı bir dünya açmış ağzını beni bekliyordu.

Babam bir çoban edasıyla, "Kızlar, yatağa" dedi. Tüfeğini kucağına boylu boyunca yerleştirdi, daha önce onu hiç görmediğim kadar sinirliydi. Kız kardeşlerinden ikisini ordudan adamlar almıştı; o zaman Trujillo henüz hayattaydı.

Ramón doğrularak, "Yola koyulmalıyız" dedi; bir bayrak direği gibi uzun ve inceydi. Her zaman nazikti ve kendinden küçük kardeşlerinin kontrolsüz sarhoşlukları yüzünden hep mahcuptu.

Juan gitmeden önce yüzüme doğrudan bakmak için eğildi. Ben de onu korkutacak bir gücüm varmışçasına gözlerinin içine bakarak karşılık verdim. Biraz geri çekilir gibi yaptı, ardından aniden bana doğru ileriye atılıp yüksek ve ısrarlı bir sesle havladı. Havladı da havladı. Durmadan havladı. Ondan uzaklaşmak için geri sıçradım, su getirmek için kapının yanı başında tuttuğumuz plastik kovanın üzerine devrildim. Kahkahaya boğuldu. Koca bedeni gülerken sarılıyordu. Benim dışımdaki herkes gülmüştü.

Annem onları uğurladı; arayı uzatmadan yine gelmelerini, kendilerini yabancı hissetmemelerini ve en iyi kızların beklemeye değer olduğunu söyledi. La Capital'e asla gitmediğimizi, öyle restoranlara pek takılmadığımızı çok iyi bildiği halde, "Belki bir gün bir şeyler yemeye şehirdeki restoranınıza geliriz" dedi.

5) Öp beni, daha çok öp/ Bu son gecemizmiş gibi/ Öp beni, daha çok öp/ Korkarım kavuştuktan sonra tekrar kaybetmekten. [ç.n.]

Teresa'nın, annemin en sevdiği elbiseyi aşırıp giyerek gizlice El Guardia'yı görmeye gittiği gün, annem onu ümitsiz vaka ilan etti, benim Juan'la evlenmem en büyük önceliği haline geldi.

“Onu giderken gördün mü?”

“Hayır” dedim yalan söyleyerek.

Annemin beyaz elbisesi Teresa'nın tüm kıvrımlarına dar geliyordu, ki buna dizleri de dahildi. Öyle bir yürüyordu ki sanki topuklarına iliştilmiş tekerlekler vardı, bedeni her bakımdan kadınsı ve olgundu. “*Una mujerota*”⁶ derdi Yohnny. Kalp şeklindeki dudakları, büyük dişleri yüzünden hep aralıktı, ki bu sizi öpmek istiyor izlenimi verirdi.

Annemin aklına, konu komşunun onun hakkında hafifmeşrep diye konuşacak olması ve erkeklerin ona istediklerini yaptırabileceği geldikçe yumruklarını sıkıp saçlarını yolardı. O kadar ki, ense-sinde Teresa'nın bu yaramazlığına özgü kel bir bölge vardı. Ancak azarlama ya da dayağın hiçbir dozu Teresa'yı bu adamla birlikte olmaktan alıkoyamazdı.

İlk kaçışında, annem öyle bir bağırmişti ki bulutlar bütün yüzünü toprağa boşaltmış, ortalığı sel götürmüştü. Bütün sabah ben, Teresa, Lenny, Betty, Juanita ve Yohnny evden suları süpürmüş, dışarı kovalarca su atmıştık.

Teresa'nın bigudileri saçlarından birer birer söküşünü, sonra da parmaklarını siyah buklelerinden geçirişini izlemiştim. Teresa'nın o inatçı kalın saçlarını kabartması Juanita'nın tam bir saatine mal olmuştu. Ama buna değmişti. Teresa'nın saçını öyle bir forma sokmuştu ki saçlar kızın yüzünde –güzellik kraliçesi gibi– dans ediyordu.

“Annem seni öldürecek.” Bunu, bizimle aynı yatağı paylaşan ve uyurlarken kolları bacakları birbirlerine dolanmış Juanita'yla Betty'yi uyandırmamak için fısıldayarak söylemiştim. Kedi yavruları gibi mırılıyorlardı. Lenny'yle Yohnny'yi bizden ayıran bir çarşaf vardı. Çarşaf odanın bir duvarından diğerine uzanacak şekilde asılıydı. O kadar yıpranmıştı ki yatmaya gittiğimiz zaman, onun sarı-mavi çiçekli solgun deseni üzerinde birbirimizin silüetlerini

6) (İsp.) Koca kadın. [ç.n.]

ışıklar kapanana kadar görebilirdik. Teresa'nın şansına ikisi de ölü gibi uyurdu.

Uyu artık, düş görüyorsun, zenci kız.

Teresa bir fare gibi parmak ucunda süzüldü. Gece, kurbağaların o felaket çiftleşme sesleriyle dolup taşıyordu; penceremizin tam önünde cırlamalar, cıvıldaşmalar, vıraklamalar gırla gidiyordu. Babam bunu aşk acıtır diye açıkladı.

Sonradan canımızı fena yakacak ebeveynlerimizin endişesiyle, "Ya annem geri dönmene izin vermezse? Ya sana bir şey olursa?" diye sordum. Yaşadığımız yer yüzünden karanlıktan başka bir şey söz konusu değildi. Bize bir buçuk kilometreden yakın bir başka hane yoktu. Elektriğin de sağı solu belli olmazdı. Bir kesilir bir gelirdi.

Teresa'nın gözleri parladı. "Gel bak, El Guardia yolda beni bekliyor."

Parmak ucuyla pencereye gittim. Ayışığı palmyelerin üstünde parlıyordu.

"Herkes uyanmadan dönmüş olurum. Beni merak etme sen, benim küçük kardeşim."

"İyi de neden beklemiyor ve onunla daha uygun bir yolla birlikte olmayı denemiyorsun? Kendisini tanıtabilir ve evlenmek için anne babamızdan seni isteyebilir. Niyetinin ciddi olduğunu nereden biliyorsun?"

Teresa gülümsedi. "Her şeyden önce annem onu asla kabul etmez. Bir gün anlayacaksın. Aşka düştüğün zaman, herkes sana deli gözüyle bile baksa yine de sonuna kadar gideceksin. İşte bu yüzden buna 'aşka düşmek' diyorlar. Onu kontrol edemeyiz."

"Ben hiç aşka düşmek istemiyorum" demiştim ama sonra gözlerimin içine yüzü kızarmadan bakamayan Gabriel gelmişti aklıma.

Teresa, "Aşk senin tercihinin bağlı bir şey değildir" dedi ve sonra Lenny'yle Yohnny'nin gece boyunca yaydıkları o felaket oğlan kokularını yok etmek için tencerenin içinde yanan adaçayını üfleyerek söndürdü.

Teresa odamızdan süzülerek çıktı. Dönüp bana bakarak göz kırptı, şu dünyada tattığı en lezzetli şey yaşamın ta kendisiymiş gibi dudaklarını yaladı. Annemi, Teresa kadar gençken hayal ettim, aynı hamurdan yoğrulmuşlardı, birbirlerine ne kadar da benziyorlardı. Herkesin Teresa'yı ilk gördüğünde söylediği şey, "Tıpkı annesi!" idi.

Herkesin bir varış hikâyesi vardır. Bu da Juan'inki. New York City'ye ilk kez gittiğinde elinde sadece bir adres ve cebinde de yirmi dolar vardı. Otobüs onu Broadway'le kesişen 72. Cadde'de, banklarla kafası iyi keşlerle dolu bir adada bırakmıştı. Otomobiller korna çalıp, helikopterler tepesinden gelip geçtikçe kalbi yerinden çıkacak gibi oluyordu. Macerayı her zaman sevmişti ama bu şehir kendisini hızlı olması için öylesine itiyordu ki böyle bir yerde kontrolünü kazanmanın zaman alacağını farkındaydı. Söz konusu numaradaki binayı saptadı ve kırık dökük ön kapıyı bulmayı başardı. Taşdığı valizle beş adet merdiven blokunu tırmandı. Koridorda ampul yoktu. Nemli halıların küflü kokusu çocukken ziyaret ettiği mağaralardakini anımsatmıştı. Ha, mağaraları severdi –kaygan kayalar, karanlık, şelalelerin çağlaması– hayvan gübrelerinin izinden gidip sonunda onlardan birine rastlamak ne güzel bir ödül oluyordu.

Derin bir nefes aldı. Bunu yapabiliirdi.

Sonunda kapıyı vurduğunda, sefil görünümlü yaşlı bir adam yanıt verdi.

“Siz, Frank?” diye sordu Juan. Frank odaları kiralayan İtalyandı.

“Evet, evet.”

Böylece adam ona, içinde iki döşek bulunan küçük bir odadan oluşan ilk dairesine girmesi için işaret etmişti. Döşeklerden biri çıplak haldeydi ve üstünde titizce katlanmış bir çarşafı havlu yığını duruyordu. Komşu döşekte perdesi olmayan pencereden gelen cadde ışıklarını engellemek için yüzünü yastıkla kapatmış bir adam uyuyordu.

“Haftalık on dolar. Ödeme her pazar. Anladın mı?”

Juan İngilizce yanıtladı: “Evet, ben teşekkür ederim.” Bazı ifadeleri öğrenmişti: Evet efendim, teşekkür ederim, dolar ve sent, hayır efendim, tamam, saat, taksi lütfen, tren; birden ona kadar sayılar.

“Memlekette bekleyen bir kız var mı?” diye sordu Frank.

“Hadi ya, İspanyolca biliyor musun?” diye haykırdı Juan neredeyse ağlayacaktı.

“Burada kızlara izin vermiyoruz da” diye devam etti. “Ne bir haftalığına ne de bir geceliğine.”

O âna kadar Juan beni gerçek anlamda aklına bile getirmemişti. Ama benimle evlenmeyi planlıyordu çünkü Ramón’un söylediği gibi burada adamın başını beladan uzak tutması için iyi bir taşra kızı lazımdı.

Frank kahve hazırlayıp iki farklı espresso fincanıyla ikram etti.

Juan, “34. Cadde’deki otellerde iyi işler olabiliyormuş diye duydum” dedi.

Frank çenesiyle göstererek, “Bundan başka giysin yok mu?” diye sordu.

Juan’ın ince yün ceketinin astarı bile yoktu. Frank koridor-daki dolaptan uzun bir palto çıkardı, balıksırtı desenliydi, yakası kürklüydü.

“İş kuyruğunda beklerken zatürreden ölmek istemezsin.”

Kabanın yıpranmış kolları, kumaşın yer yer patlamış dikişleri Juan’ın dikkatini çekmişti. Astarı lime lime olmuştu.

“Elektrik faturası kabarmasın diye ışıkları kapalı tutmaya çalışıyoruz. Burada herkes kendi işine bakar.”

Dışarıdan bir patlama sesi geldi. Juan yerinden sıçradı.

“Gece dikkatli ol. Keşler seni bir dolar için öldürür. Çaresiz insanlar tehlikeli olur.”

Juan o haftanın kirası için Frank’e on dolar verdi. Kahvesini yudumlarken aklına akşam yemeği yemediği geldi. Uçaktaki porsiyonlar küçüktü. Ortalık çoktan kararmıştı ve hemen iş bulamama ihtimaline karşı parasını yemeğe harcamak istemiyordu.

“Uyusam daha iyi olacak.”

“Banyo koridorun sonunda. Yarın için iyi şanslar.”

Juan valizini döşegen hemen yanına dik bir şekilde sıkıştırdı. Yatağın üzerinde bulunan orta büyüklükteki havlu incecikti ve kenarlardan dağılmaya başlamıştı ama temiz kokuyordu. Elbiseleriyle öylece uzandı. Ayakkabılarını yatağın ucuna koymuştu. Diğer adam horluyordu. Juan’ın midesi guruldadı. Saate baktı ve uçakta servis edilen çikolatalı keki düşündü. Yoksa bir kurabiye miydi? Daha önce yediği hiçbir şeye benzemiyordu, dışı ktır, içi yumuşak bir şeydi.

Juan yıllar boyunca, gecenin herhangi bir saatinde kardeşleriyle bedava bira içmek için gelmeyi ve beni vaat yağmuruna tutmayı sürdürdü. Defalarca, “Hadi gel, hemen gidelim? Gel de huzura kavuşalım” dedi. “Hiç senin gibi yeşil gözlü bir kuş görmedim” diyor, kanlı donuk gözlerini benimkine dikip ensemdeki tüyleri diken diken ediyordu.

Annem, doğduğumdan beri, büyükbabam El Cibao’dan miras aldığım gözlerim için, “Sana piyango vurmuş” derdi. Evlendikten sonra babam onu Los Guayacanes’ten alıp uzaklara götürür düşüncesiyle bağları tümünden koparmalarına rağmen annem, babamın ailesinden gururla bahsederdi. Hiçbir zaman umudunu yitirmemiş, bu insanların siyahlarla karışmaya karşı oldukları yoldaki uyarıları önemsememişti. Neticede biz hâlâ burada, Los Guayacanes’teydik.

“Belki Juan’la birlikte hepimiz buradan cehennem olur gideriz” demişti.

Teresa, El Guardia tarafından gebe bırakılarak bu yola çoktan girmişti bile. Gözleri bir defa birbirine kilitlenince aşk ateşi karında ve bacaklarının arasında alev almış, adamın arzularını, apış arasına ittirdiği bir yumruk gibi içinde hissettiğini söylemişti bana. Bunu böyle anlatan Teresa’ydı.

Gabriel’in artık yük katarlarının arkasından koşturan bir oğlan çocuğu olmadığını bilinciyle, “Bir gün bunu sen de keşfedeceksin” demişti bana gizlice ve göz kırparak. “O uyanık, Ana izin verirsen mutlaka ısracaktır.”

Ne zaman benimle oğlanlar hakkında konuşsa dişleri parlardı.

Annem de öyle. Juan’ın niyeti ciddi olsun ya da olmasın sorun değildi. Annem, bir adamın bir kadın ona bir şeyi düşündürtene kadar ne düşüneceğini bilmediğini bilecek kadar uzun yaşamıştı. Bu o kadar doğrudu ki on iki yıl ve de sekiz ayı doldurunca gördüğüm ilk âdetimde, saçımın örgüsünü açıp saçlarımı tek bir tutam dışarıda kalmayacak, gözlerim kenarlarından yukarı doğru gerilecek şekilde sımsıkı toplamıştı. Juan ziyarete geldiği zaman artık bana

dar gelmeye başlayan pazar günü giysilerimi giydirirdi. Bu elbise göğüslerimin ufak olan yağlı kısmını herkesin göreceği şekilde yuvarı ittirirdi. Juan, genelde bir elbiseyle bir patates çuvalını birbirinden ayırt edemeyecek kadar sarhoş olsa da annem dudaklarımı pembeye boyardı. Her konuştuğumda dişlerime ruj bulaşırđı. Teresa'nın aksine ben kolayca gülmezdim. Annem beni, Ruiz kardeşlerle birlikte oturtmuştu, eteğim yukarı kıvrılmıştı, bacaklarımın arkası plastik sandalyeye yapışmıştı.

Juan'ın dikkati dağılmasın diye gebe Teresa'nın, on altısındaki Juanita ve on beşindeki Betty'yle evde kalması sağlanırdı. Benden bir yaş küçük Yohnny'yle henüz burnunu sümkürmeyi beceremeyen Lenny biraz uzakta oturup suratlarını türlü türlü şekle sokar, süslü takım elbiseler giymiş, ayakta zor duran ve peltek konuşan Ruiz kardeşlerin yüzlerini taklit ederlerdi. Adamların bütün konuşması bir döngüden ibaretti: Mülk, doların değeri, bahis oynadıkları beyzbol oyunu. Bir yıl Başkan Balaguer'in vaatlerini yerine getirmedüğinden şikâyet etmişlerdi, bir sonrakinde darbeyi kutlamış ve Bosch'un seçimleri nasıl kazandığından söz etmişlerdi. "Nihayet demokrasiye kavuştuk!" diye kadeh kaldırmışlardı. Sonra konu yeniden para, tapu, para, tapu, para, tapuya dönerdi. Annem konuyu değiştirene kadar biz orada yokmuşuz gibi konuşurlardı.

Ben kimin başkan olduğuyla ilgilenmiyordum ama işler kısa zamanda düzelmezse toprağımız elden gidecekti. "Özellikle de deniz kenarındaki arazimiz" dedi annem, "arazimiz" ve "deniz" kelimelerini vurgulayarak.

Ramón oturduğu yerde aniden doğrularak, "Ya... belki bir gün bize etrafı gösterirsin?" diye anneme sorar ama o esnada babama bakardı.

Babam, New York'a yaptıkları seyahatler, satın almayı düşündükleri mülkler ve kurmayı düşledikleri restoranlar hakkında atıp tutan, kan ter içinde bile kalsalar hep koyu renkli takım elbiseler giyen göbekli, tıknaz bu kentli adamlardan nasıl da rahatsız olurdu. Hep hikâyeler, hep geleceğe dair beslenen umutlar... Yıpranmış pantolonuyla eskimiş gömleğinin içindeki babam, annemin verimli topraklar ve güzel manzaralar hakkında hiç durmaksızın anlattıklarını dinler dururdu.

Annem, kucağında tüfeği, yüzünde somurtkan bir ifadeyle oturan babama minnetle bakar, “Kocamdan daha çalışkan bir adam daha görmedim” derdi.

“Doğru mu, arazimizi satacak mıyız?” diye babama sorardım.

Babam yalancı değildi, o yüzden hiçbir şey söylemezdi. “Altımda oturacak sandalyem olmayabilir ama yine de verdiğim sözü tutarım” derdi sıklıkla. Annemin onlarla flört etme şeklini ve beni erkenden bir şeylerin içine sokmasını onayladığı söylenemezdi ama yine de Ruiz kardeşlere saygı duyardı. Borç aldıklarında onu faiziyle birlikte zamanında geri öderlerdi. Borç verdiklerinde, onu kayda geçirir ve böylece onları kimse düdüklemezdi. Ruiz kardeşlerin sözlerinin bankadaki altın kadar değerli olduğunu herkes bilirdi.

“Daha fazla bira isteyen var mı?” diye araya girerdi annem.

Ertesi gün onunla yalnızken, babam durduk yerde, “Ana, ben mutlu olmanı istiyorum” demişti.

Mutluydum.

“Ne demek istediğimi anlamışsındır.” Bir gülümseme bekler gibi bakardı bana ya da neşeli bir haykırış, bir el çırpış. Ortada gülecek hiçbir şey yokken bile bana herkes, “Sen hep gülümse” derdi. “Gülümse Ana! Sen çok hoş bir genç kızsın! Hayatın kötülüklerini henüz görmedin!” O yüzden ben de bu insanlar beni rahat bıraksınlar diye gülümserdim. Ama bu defa içimden gülümsemek gelmemişti.

Babam iki bira içtiği için çoktan sarhoş olmuştu ve yakıcı güneşin de etkisiyle bu dört bira anlamına gelirdi. Gözlerinin kenarları içeri gömülmüştü; boştaki eliyle, hayvanlar ve arazilerimizle ilgili gün boyu süren uzun mesailer yüzünden ağrıyan dizini ovalıyordu.

“Sen mutlu musun?” diye sordum ona. Köseleye dönmüş kavruk yüzü, geceleyin deniz nasıl görünüyorsa öyleydi.

New Yorker Hotel’de iş kuyruğuna girmeye giden Juan aylarca ortadan kayboldu.

Rüzgâr yüzünü tokatlıyordu. Kanı koyulaşmış, kemikleri ağrıyordu ve tam ciğerlerini dolduran soğuk havadan öleceğini düşünmeye başladığı sırada New York’ta kalacağı günleri saymaya başladı: Yüz seksen gün. Seyahatin maliyetini karşılayıp geriye de cepte biraz para kalabilecek sayıda işgünü ederdi bu. Yirmi sekiz yılın hesabını yaptı çünkü bu onun yaşıydı. Dokuzu, onun doğum günüydü. Dört, ikisi onunla birlikte çalışmak üzere New York’a doğru yola çıkmış Ruiz kardeşlerin sayısıydı ve biriyse kışlara dayanmaya çalışan ancak dayanamayıp eve dönmüştü. Juan kuyruktaki adamları saydı. Bir, iki, on, on beş. O kuyruğun on altıncısı kişiydi. Akşam yemeği yememişti ve midesi gurulduyordu. Frank’in dolabından aşırıldığı o bir dilim ekmek de ancak iştahını kabartmaya yetmişti. Otelin yan kapısındaki adamların hepsi de boş boş bakınıyordu. İçinden odasına dönüp kaloriferin yanına sokuluvermek geçti.

Önündeki adam, “Ellerini pantolonunun içine sok. Sıcağı içerde hapseder” dedi.

Ama Juan berduşlar gibi görünmek istemiyordu.

Sonunda kapı açıldı ve kürklü siyah şapkasıyla bir kadın hızlı adımlarla dışarı çıktı. İşte gerçek bir film yıldızı. Beyaz tende, parlak kırmızı ruj. Elindeki listeye göz atarak kuyruk boyunca boydan boya gidip geldi. Adamlarını seçerek elleriyle geri kalanlara gitmelerini işaret etti.

“Bugünlük bu kadar.”

Juan dikkatini çekmek için kolunu kavradı.

“Çek elini.”

“Affedersiniz ama çalışmam gerek.”

“Yarın gene gel. Herkesin işe ihtiyacı var.”

“Onlar benim kadar yakışıklı mı?”

Bu, Ruizler’in cazibesiydi. Hepsinin gözlerinde arzularını değil, tartışmasız özgüveni sergileyen bir ışık vardı.